

τος πρό τιος ἐν Μόντεκάρλο, ὅπου διέτριβε ταξιδεύων, ἔνεκα τῆς πασχούσης υγείας του.)* Τὸν Σκυλίσην, ἐνθυμεῖσαι, ἐγνωρίσαμεν ἀμφότεροι ἄλλοτε ἐν Εὐρώπῃ, ὅποτε ἐξέδιδεν ἐν Παρισίοις τὰ «Μυρία ὄσα». Ἐνθυμεῖσαι τὸ γλυκὺ καὶ προσηνὲς τοῦ ἀνδρός, τὴν χάριν καὶ εὐφυΐαν τοῦ λόγου του, τὴν γνησίαν μετριοφροσύνην του — διότι ὑπάρχει καὶ ψευδής, ὡς γνωρίζεις, ὁμολογούσα ἀδυναμίαν τινὰ καὶ ἀνικανότητα ἀλλ' ὅπως ὑποδείξῃ αὐτὴν ὡς ἰδιοτροπίαν ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἔχουσιν οἱ μεγάλοι, οἱ ὑπέροχοι ἄνδρες, ὑπάρχει δὲ καὶ εἶδος ἐγωΐσμου συνιστάμενον εἰς τὴν ὁμολογίαν ἐλλείψεων — ἐνθυμεῖσαι λοιπὸν τὴν μετριοφροσύνην του, ἥτις καθίστα ἀκόμῃ προσφιλέστερα τὰ χαρίσματα τούτου.

Μολονόνι ἀναπαρήγαγε μᾶλλον ἢ παρήγαγεν ὁ Σκυλίσης, ἐν τούτοις ἢ τε ἀναπαραγωγὴ καὶ ἡ παραγωγὴ αὐτοῦ διακρίνεται διὰ τὸ ἄβρόν, τὸ γλαφυρόν, τὸ καλλιτέχνην αὐτῆς. Ὁ Σκυλίσης εἴτε μετέφραζε εἴτε ἔγραφε, εἴτε ποιῶν εἴτε πεζογραφῶν ἦτο καλλιτέχνης· τὸ ὕφος του, οἱ στίχοι του εἶνε πλήρεις μελωδίας. Ἡ Μοῦσα τοῦ δὲν ἔσχε θορυβώδη δημοτικότητα, ἀλλ' εὗρε διασώτας εἰς πάντα τὰ στρώματα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Πολλὰ ποιήματα καὶ ἄσματα τοῦ τραγωδοῦνται ἀπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ἤδη δεκατηρίδων μέχρι σήμερον, ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ἐνθυμεῖσαι τῆς Μυρτιάς τὸ τρα-

*) Δετομερὴ βιογραφίαν καὶ εἰκόνα τοῦ ἀειμνήστου Σκυλίσης ἐδημοσίευσεν «ἡ Κλειώ», τὴν ὁποίαν ὁ σεβαστὸς καὶ διεπρεπὴς λόγιος πολλὰκις ἐτίμησε διὰ τῆς συνεργασίας του, ἐν τῷ 23 τεύχει τοῦ ἔτους 1888.

γοῦδι, μετὰ τὴν μονότονον καὶ μελαγχολικὴν μελωδίαν του, τὸ ὁποῖον ἐτραγωδοῦσαμεν δεκαετὴ παιδίαν;

Τῆς Μυρτιάς τὸ τραγοῦδι θὰ ψάλλω,
Εἶναι, φίλοι, σκοπὸς θλιβερός, . . .

Φεῦ πόσον μακρὰν εἶνε τὰ ἔτη ἐκεῖνα, καὶ πῶς δὲν ἐπανέρχονται πλέον! — Ὁ Σκυλίσης κατὰ τὸ γῆρας του ἦτο ἰσχνός, εὐδυτενὴς γέρων, μετὰ μακροὺς ὀστεώδεις δακτύλους καὶ κνήμας λεπτὰς. Μετὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἐγκατάστασίν του εἰργάζετο φιλοπονώτατα, συγγράφων πραγματείας παντοῦ περιεχομένου, ἡθικοῦ, κοινωνικοῦ ἢ φιλολογικοῦ. Ἀληθὲς ἐντρύφημα, ὅπερ ἐπὶ πολὺ δὲν θὰ λησμονήσωσιν αἱ Ἀθῆναι, ἦσαν τὰ ἐν Συλλόγοις ἀναγνώσματα αὐτοῦ. Ἡ φυσικότης τῆς ἀπαγγελίας του, τουτέστι τὸ ἐντεχνον αὐτῆς — διότι εἰς πολλὰ πράγματα τὸ φυσικὸν δὲν προέρχεται φυσικῶς ἀλλ' ἀποκτάται μετὰ διδασκαλίαν καὶ κόπον πολὺν, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ἡ φυσικὴ ἡθοποιία καὶ ἀπαγγελία τῶν ὑποκριτῶν τοῦ θεάτρου — ἡ δεξιότης μετ' ἧς ἐξῆρε καὶ ἐτόνιζε τὴν λέξιν, τὴν συλλαβὴν, δι' ἧς ἤθελε νὰ ἐκφράσῃ τι καὶ δι' ἧς τὸ ἐξέφραζε ὅσον λεπτὴ καὶ ἂν ἦτο ἡ ἐπιζητούμενη ἀπόχρωσις, ἡ ἄρρητος ἐκείνη χάρις δι' ἧς περιέβαλλε τὰς ιδέας του, πυκνότερον καὶ ἐκλεκτόν προσεῖλκυε πάντοτε ἀκροατήριον. Μία κίνησις τῆς χειρός, κλίσις τις τῆς κεφαλῆς ἢ παράτασις τῆς φωνῆς ἐν τῇ ἐξαγγελίᾳ λέξεως ἤρουν ὅπως δροσερὸς εὐθυμος γέλως πληρώσῃ τὴν αἰδουσαν. Οἱ ἀκροαταὶ τοῦ ἐκρέμαντο ἐκ τῶν χειλέων του. Φεῦ! τὸ χαριτωμένον ἐκεῖνο στόμα ἐκλείσθη διὰ παντός! . . .

Ἐν Ἀθήναις.

Παρεπίδημος.

ΕΑΡΙΝΑ ΚΥΜΑΤΑ.

Μυθιστόρημα ὑπὸ IBAN ΤΟΥΤΡΕΝΙΕΦ.

(Συνέχεια.)

«Γνωρίζετε, Μαρία Νικολάγεβνα», ἤρχισεν ὁ Σανὶν «ὅτι ἕκαστος τὸ πρόσωπον τῆς ἐρωμένης του θεωρεῖ ὡς τὸ ὡραιότατον· ἀλλ' ἡ μνηστὴ μου εἶνε πραγματικῶς ὡραία.»

«Πραγματικῶς; καὶ τίνοος ρυθμοῦ εἶνε ἡ καλλονὴ τῆς; Ἰταλικοῦ ἢ ἀρχαίου κλασσικοῦ ρυθμοῦ;»

«Ναί, ἔχει πολὺ κανονικὰ χαρακτηριστικά.»

«Δὲν ἔχετε μαζὴ σας καμμίαν προσωπογραφίαν τῆς;»

«Ὅχι.» (Τότε δὲν ὑπῆρχον εἰσέτι φωτογραφία, καὶ ἡ Δαγερροτυπία εἶχε μόλις πρὸ μικροῦ ἐφευρεθῇ.)

«Ποῖον εἶνε τὸ ὄνομα τῆς;»

«Τζέμνα.»

«Καὶ τὸ ἰδικόν σας ὄνομα;»

«Δημήτρις.»

«Καὶ τὸ πατρωνυμικόν σας;»

«Παύλοβιτς.»

Νὰ σὰς 'πῶ, Δημήτρι Παύλοβιτς,» εἶπεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα μετὰ τὸ αὐτὸ ἀφελὲς ὄφρος, «μοῦ ἀρέσκετε. Πρέπει νὰ εἶσθε πολὺ καλὸς ἄνθρωπος. Δότε μου τὸ χεῖρ σας. Θέλω νὰ εἰμεδα φίλοι.»

Ἐθλίψε τὴν χεῖρα τοῦ Σανὶν δυνατὰ μετὰ τῶν ὡραίων, λευκῶν καὶ ἰσχυρῶν δακτύλων τῆς. Ἡ χεὶρ αὐτῆς δὲν ἦτο πολὺ μικροτέρα τῆς ἰδικῆς του — ἀλλὰ πολὺ θερμότερα, εὐκαμπτότερα, μαλακωτέρα καὶ οὕτως εἰπεῖν ζωντανωτέρα.

«Ξερώρετε, ποῖα ἰδέα μοῦ κατέβη τώρα ἔξαρνα;»

«Ποία;»

«Ἀλλὰ δὲν θὰ σὰς κακοφανῇ; ὄχι, εἶνε ἡ μνηστὴ σας, λέγετε; Ἀλλὰ ἦτο . . . ἀπαραίτητος ἀναγκαῖον; . . .»

Ὁ Σανὶν συνέσπασε τὰς ὀφρὺς.

«Δὲν σὰς ἐννοῶ, Μαρία Νικολάγεβνα.»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἤρχισε νὰ γελάσῃ πολὺ σιγά, ὕψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἔρριπεν ὀπίσω τὴν κόμην, ἥτις εἶχε πέση μέχρι τῶν παρειῶν τῆς.

«Τῇ ἀληθείᾳ, εἶνε θελκτικώτατος,» εἶπεν ὡσεὶ ὄνειροπολοῦσα καὶ σχεδὸν ἀφηρημένη. «Ἀληθινὸς ἰσπότης! Κ' ἔπειτα σοῦ λέγουν πῶς δὲν ὑπάρχουν ἰδανικοὶ ἄνθρωποι 'ς τὸν κόσμον!»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ὠμίλει διαρκῶς ῥωσιστὶ, καὶ μάλιστα ἐν τῇ καθαρᾷ, τῇ γνησίᾳ ῥωσικῇ ὡς ὁμιλεῖται ἐν Μόσχᾳ — τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, οὐχὶ τῶν σαλωνίων.

«Θὰ ἀνετράφητε βέβαια 'ς τὴν πατρίδα, εἰς θεοσεβὴ καὶ πατριάρχικὴν οἰκογένειαν. Ἀπὸ ποῖον κυβερνεῖον εἰσθε;»

Ἀπὸ τὸ κυβερνεῖον Τούλα.»

«Ἄ, τότε λοιπὸν εἴμαστε συντοπίτες. Ὁ πατέρας μου — ξεώρετε δὰ, ποῖος ἦταν ὁ πατέρας μου;»

«Μάλιστα, ξεώρα.»

«Ἦτο 'ς τὴν Τούλα γεννημένος . . . Ἦτον «Τουλιάκος», λοιπὸν καλὰ.» (Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐπρόφερε τὴν ῥωσικὴν λέξιν ἥτις σημαίνει «καλὰ» ἐξεπίτηδες μετὰ τὴν γνησίαν προφορὰν τοῦ λαοῦ: *хорошо αντί χοροшо*.) «Ἀλλὰ τώρα εἶνε καιρὸς νὰ μιλήσουμε γιὰ δουλειὰς.»

«Δηλαδή . . . γιὰ δουλειὰς — τί ἐννοεῖτε μ' αὐτό;»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐκάμυνσε τοὺς ὀφθαλμούς.

«Ἀλλὰ διατί ἤλθετε λοιπὸν ἐδῶ;»

Ὅσῳς ἐκλειν ὀλίγον τι τοὺς ὀφθαλμούς, τὸ βλέμμα τῆς προσελάμβανε φιλοφρονεστάτην καὶ συγχρόνως χλευαστικὴν ἐκφράσιν· ἀλλ' ὅσῳς τοὺς ἤνοιγεν, ὀργίλον τι καὶ ἀπειλητικὸν ἐνυπῆρχεν

ἐν τῇ ψυχρᾷ αὐτῶν λάμπει. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον παρήχεν ἰδιαιτέραν τινὰ καλλονὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ἦσαν αἱ πυκναὶ καὶ ὀλίγον τι ταπειναὶ ὀφρύες της — ἀληθινὸν σαμοῦρι.

«Θέλετε, πιστεύω, νὰ πουλήσετε τὸ χτήμα σας; Χρειαζέσθε χρήματα γιὰ τὸ γάμο; Δὲν εἶν' ἔτσι;»

«Μάλιστα, χρειαζομαι χρήματα.»

«Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχετε πολλὰ;»

«Διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας ἀρκοῦν μερικαὶ χιλιάδες. Ὁ σῶζυγός σας γνωρίζει τὸ κτήμα μου. Μπορεῖτε νὰ ὁμιλήσετε μὲ τὸν σύζυγόν σας — θὰ ἐξητοῦσα πολὺ μετρίαν τιμὴν.»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἔσειε τὴν κεφαλὴν.

«Πρώτον,» ἤρξατο λέγουσα βραδέως, καὶ ἔκρουσε μὲ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τὸν βραχίονα τοῦ Σανίν, «πρῶτον δὲν ἔχω τὴ συνήθειαν νὰ συμβουλευθῶμαι τὸν ἄνδρα μου γιὰ κανένα πράγμα — ἐκτός γιὰ στολίδια καὶ γιὰ ἀλοιφές καὶ γιὰ τέτοια πράγματα· διότι ἔς αὐτὰ εἶνε μοναδικός — καὶ δεύτερον, διατὶ λέγετε ὅτι θὰ ζητήσετε πολὺ μετρίαν τιμὴν; Δὲν θέλω νὰ ἐπωφεληθῶ καθόλου τὴν περίστασι, ποὺ εἶσθε ἐρωτευμένος καὶ πρόθυμος εἰς πᾶσαν θυσίαν . . . δὲν δέχομαι καμμίαν θυσίαν ἐκ μέρους σας. Τί! ἀντὶ νὰ σὰς ἐνθαρρύνω εἰς τὰ — . . . πῶς νὰ ἐκφρασθῶ καλῆτερα; — εἰς τὰ εὐγενῆ σας αἰσθήματα, θὰ κατεδεχόμην ποτὲ νὰ σὰς γυμνάσω, ὅπως γυμνῶνουν τὴ φλαμουριά ἀπὸ τὴ φλοιδά της γιὰ νὰ κάμουν παπούτσια; Αὐτὸ δὲν συνειδίξω ποτὲ νὰ τὸ κάνω. Μοῦ συμβαίνει μερικὲς φορὲς νὰ εἶμαι ἀσπλαγχνῇ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους — ἀλλ' ὅχι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.»

Ὁ Σανίν δὲν ἠδύνατο καθόλου νὰ ἐννοήσῃ ἂν αὐτὴ ἡ κυρία τὸν περιεγέλα ἢ ὠμίλει σπουδαίως· ἀλλ' εἶπε κατ' ἐαυτόν: «Ἄ, βλέπω πῶς μὲ σὲ πρέπει κανεὶς νάχη ἀνοιχτὰ τ' αὐτιά του!»

Ὁ δαπνέτης εἰσῆλθε φέρων ἐπὶ μεγάλου δίσκου μίαν ῥωσικὴν μηχανὴν πρὸς σκευασίαν τοῦ τσίτου, κυάδια, κοχλιάρια, ζάχαριν, δίπυρα κ. τ. λ., ἔθηκεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης μεταξὺ τοῦ Σανίν καὶ τῆς κυρίας Πολοσῶφ καὶ ἐξῆλθε πάλιν.

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐνέχυσε τέιον εἰς τὸ κυάδιον τοῦ Σανίν καὶ λαβοῦσα μὲ τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τὴν ζάχαριν, ἂν καὶ ἡ ζαχαρολαβὴς ἦτο ἐκεῖ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἠρώτησε τὸν Σανίν:

«Μοῦ ἐπιτρέπετε βέβαια;»

«Πῶς ὅχι; . . . Ἀπὸ τὸσον ὠραίας χεῖρας . . .» ἀπάντησεν ὁ Σανίν καὶ δὲν ἐτελείωσε τὴν φράσιν, παρ' ὀλίγον δὲ ἐπνίγετο πίνων τὸ τέιον. Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα παρετήρει αὐτὸν μὲ βλέμμα προσεκτικὸν καὶ διαπεραστικόν.

«Εἶπα» ἐξηκολοῦνσεν ὁ Σανίν, «ὅτι θέλω νὰ πωλίσω τὸ κτήμα μου εἰς μικρὰν τιμὴν μόνον καὶ μόνον, διότι τώρα εὐρίσκεσθε εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ προὑποθέσω ὅτι ἔχετε πολλὰ χρήματα διαθέσιμα· ἔπειτα δὲ συναισθάνομαι καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ὅτι ἡ πώλησις . . . ἢ ἀγορὰ ἐνδὸς κτήματος ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις . . . εἶνε τι ἀσύνηδες, καὶ ὅτι πρέπει νὰ λάβω καὶ αὐτὸ ὅτ' ὄψιν . . .»

Ὁ Σανίν περιῆλθεν εἰς ἀμηχανίαν καὶ σύγχυσιν καὶ δὲν ἤξευρε πῶς νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁμιλίαν του, ἐνφ' ἣ Μαρία Νικολάγεβνα ἐκλίνε βραδέως τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω ἐπὶ τοῦ ἐπικλινέτρου καὶ σταυρώσασα τοὺς βραχίονας παρετήρει αὐτὸν ὡς πρότερον μὲ προσεκτικὰ βλέμματα.

Ἐπὶ τέλους ὁ Σανίν ἐσιώπησεν ἐντελῶς.

«Ἐξακολουθήσατε! ὁμιλεῖτε, παρακαλῶ,» εἶπεν οἶονεἰ ἐνθαρρύνουσα καὶ βοηθοῦσα αὐτὸν «ἀκροῶμαι· σὰς ἀκούω πολὺ εὐχαρίστως ὅταν ὁμιλῆτε· ἐξακολουθήσατε, παρακαλῶ.»

Ὁ Σανίν ἤρχισε νὰ περιγράψῃ τὸ κτήμα, τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν αὐτοῦ, τὴν φύσιν τοῦ ἐδάφους, τὰς ἐτησίας ἐξ αὐτοῦ προσόδους . . . περιέγραψε δὲ μάλιστα καὶ τὴν ζωγραφικὴν θέσιν τῆς ἐν τῷ κτήματι οἰκίας. Κατ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐκράτει προσηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ τὸ ὁλονὲν διωγέστερον καὶ ἀτενέστερον καθιστάμενον βλέμμα της, καὶ τὰ χεῖλη της ἐκινούντο ἐλαφρῶς, ἀλλ' ἄνευ μειδιάματος· ἔδικανεν αὐτά.

Ὁ Σανίν ἤρχισεν ἐπὶ τέλους νὰ στενοχωρῆται· ἐσιώπησεν ἐκ δευτέρου.

«Δημήτρι Παύλοβιτς» ἤρχισεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα καὶ ἔμεινε σύννοος ἐπὶ μίαν στιγμὴν. «Δημήτρι Παύλοβιτς,» ἐπανελάβε . . . «νὰ σὰς εἰπῶ: εἶμαι πεπεισμένη, ὅτι θὰ εἶνε συμφέρον δι' ἐμὲ νὰ ἀγοράσω τὸ κτήμα σας καὶ ὅτι θὰ συμφωνήσωμεν, ἀλλὰ πρέπει νὰ μοῦ δώσετε . . . δύο ἡμέρες — ναι, δύο ἡμέρες διορία νὰ σκεφθῶ. Θὰ εἰσθε βέβαια εἰς θέσιν νὰ μείνετε δύο ἡμέρας μακρὰν τῆς μνηστῆς σας; Περαιότερον δὲν θὰ σὰς κρατήσω — παρὰ τὴν θέλησιν

σας· δι' αὐτὸ σὰς δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου. Ἀλλὰ ἂν χρειάζεσθε ἐπὶ τοῦ παρόντος πέντε ἕως ἑξῆ χιλιάδες φράγκα, εἰμπορῶ νὰ σὰς τὰ δώσω ἀμέσως μὲ τὴ μεγαλητέρα εὐχαρίστησι· ὑστερότερα τὰ τακτοποιοῦμε.»

Ὁ Σανίν ἠγέρθη.

«Σὰς εἶμαι, Μαρία Νικολάγεβνα, πολὺ εὐγνώμων διὰ τὴν προθυμίαν τὴν ὅποιαν ἔχετε, νὰ μοῦ κάμετε αὐτὴν τὴν χάριν, εἰς ἐμὲ δοτις σὰς εἶμαι σχεδὸν ἀγνωστός . . . Ἀλλ' ἂν ἐπιθυμῆτε ἀπολύτως, προτιμῶ νὰ περιμένω τὴν ἀπόφασίν σας περὶ τοῦ κτήματός μου. Μένω δύο ἡμέρας.»

«Ναι, τὸ ἐπιθυμῶ, Δημήτρι Παύλοβιτς. Ἀλλὰ πέτε μου, σὰς κάνει πολλὴ δυσκολία; Ὁμολογήσατέ το ἐλεύθερα — πολλὴ δυσκολία!»

Ἀγαπῶ τὴν μνηστὴν μου, Μαρία Νικολάγεβνα, καὶ ὁ χωρισμός ἀπ' αὐτῆς δὲν μοῦ εἶνε εὐκολός.»

«Ὡ! εἰσθε ἀληθινὸν πρότυπον γαμβροῦ!» εἶπεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα καὶ ἀνεστέναξε. «Σὰς ὑπόσχομαι, ὅτι δὲν θὰ σὰς βασανίσω πάρα πολὺ. Πηγαίνετε;»

«Εἶνε πολὺ ἀργά,» ἀπήντησεν ὁ Σανίν.

«Καὶ ἔχετε ἀνάγκην ἀναπαύσεως μετὰ τὸ ταξεῖδι καὶ — ἔπειτ ἀπὸ τὸ προβατοκέφαλο μὲ τὸν ἄνδρα μου. Πέτε μου — εἰσθε στενὰ φιλωμένος μὲ τὸν ἄνδρα μου;»

«Ἀνετράφημεν εἰς τὸ αὐτὸ ὑποτροφεῖον.»

«Καὶ ἦτον πάντα ἔτσι;»

«Πῶς ἔτσι; τί ἐννοεῖτε;

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἤρχισε νὰ γελᾷ, καὶ μάλιστα τόσον δυνατὰ, ὥστε ὅλον της τὸ πρόσωπον ἔγινε κατακόκκινον. ἐκράτησε τὸ μανδύλινόν της πρὸ τοῦ στόματος, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν πολυθρόναν, ἐπλησίασε πρὸς τὸν Σανίν κλονουμένη ὡς ὑπὸ καμᾶτου καὶ ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα.

Ὁ Σανίν ὑπεκλίθη καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὴν θύραν.

«Ἐλάτε αἶθριο πολὺ πρῶτ' — ἀκούτε;» ἐφώναζεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα.

Ἐκεῖνος μετεστράφη ἐξερχόμενος τοῦ δωματίου καὶ εἶδεν αὐτὴν ἀνακεκλιμένην πάλιν ἐπὶ τῆς πολυθρόνας καὶ κρατοῦσαν διπλὴν τὴν κεφαλὴν της μὲ ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας. Αἱ εὐρεῖαι χειρὶδες τοῦ ἐνδύματός της εἶχον ἀνολισθήσῃ μέχρι τῶν ὤμων καὶ δὲν ἠδύνατό τις νὰ μὴ ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ θέσις τῶν γεγυμνωμένων ἐκείνων βραχιόνων, καὶ ἐν γένει ἡ ὅλη τοῦ σώματος θέσις ἦτο γοητευτικῶς φραῖα.

36.

Ἀκόμη μετὰ τὸ μεσονύκτιον πολλὴν ὥραν ἐφεγγεν ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ Σανίν ἡ λάμπα. Ὁ Σανίν ἐκάθητο παρὰ τὸ τραπέζιον καὶ ἔγραφε πρὸς «τὴν Τζέμμαν του». Διηγεῖτο εἰς αὐτὴν τὰ πάντα, περιέγραφεν αὐτῇ τὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν Πολοσῶφ, μετ' ἰδιαιτέρας δὲ θερμότητος καὶ διεθοδικότητος ἐξέφραζε τὰ ἰδιά του αἰσθήματα, καὶ ἐτελείωσε τὴν ἐπιστολὴν μὲ τὰς λέξεις: «Εἰς τρεῖς ἡμέρας ἐπαναβλεπόμεθα!!!» (μὲ τρία θαυμαστικά.) Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν πολὺ πρῶτ' ἐκόμισεν ὁ ἴδιος τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ ἔπειτα ἔκαμε ἕνα περιπάτον εἰς τὸν κήπον τῶν ἐν τοῖς λουτροῖς ξένων, ἐνθα ἐπαίνιζεν ἡδὴ ἡ μουσικὴ. Ἦσαν ἀκόμη ὀλίγοι ἄνθρωποι ἐκεῖ. Ἐσταμάτησε λοιπὸν πρὸ τῆς ἐν τῷ κήπῳ οἰκίας, ἐνθα εὐρίσκετο ἡ ὀρχήστρα, ἤκουσεν ἐν μουσικὸν ἀνδολόγημα ἐκ τοῦ μελοδράματος «Ροβέρτος ὁ διάβολος», ἔπιεν ἐν κυάδιον καφὲ, εἶτα δὲ ἀναζητήσας μονήρη τινὰ διάδρομον μὲ δεινροστοιχίας, ἐκάθισεν ἐπὶ ἐνδὸς θρανίου καὶ ἐβύθισθη εἰς σκέψεις.

Ἡ λαβὴ ἐνδὸς ἀλεξήλιου ἔπεσεν αἰφνης, καὶ μάλιστα πολὺ δυνατὰ, ἐπὶ τῶν ὤμων του. Ἀνεσηκώθη ἐντρομός . . .

Πρὸ αὐτοῦ ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐνδεδυμένη ἐλαφρὰν τινα πρᾶσινόφαιον ἐσθῆτα, λευκὸν ἐκ τουλλίου ὑφάσματος πλιν καὶ σουηδικὰ χειρόκτια — ὁροσερὰ καὶ ροδινὴ ὡς θερρινὴ πρῶτα, ἀλλ' εἰς τὸ βλέμμα καὶ τὰς κινήσεις της φέρουσα εἰσέτι τὰ ἴχνη ἡσυχου καὶ ἀναζωογονητικοῦ ἔθνου.

«Καλ' ἡμέρα,» εἶπε «ἔστειλα σήμερα πρῶτ' σὸ δωματίόν σας νὰ σὰς μιλήσουν, ἀλλὰ εἰχετε ἐξέλθῃ. Τώρα ἔχω πιομένο τὸ δεύτερον ποτήρι μου — Ξεῖρετε ὅτι μὲ ἀνυγάζουν ἐδῶ νὰ πίνω μεταλλικὰ νερά — Ὁ Θεὸς γνωρίζει διὰ ποῖον σκοπὸν! Ὡσάν νὰ μὴ ἦμουν ἀρκετὰ ὑγιής! Καὶ τώρα πρέπει νὰ περιπατήσω μίαν ὁλόκληρον ὥρα. Θέλετε νὰ μὲ συνοδεύσετε; Ὑστερότερα πίνουμε καφὲ μαζῇ.»

«Καφέ ἔπια πρὸ ὀλίγου» εἶπεν ὁ Σανὶν ἀνιστάμενος· ἀλλὰ εἶμαι πρόθυμος νὰ περιπατήσω μαζὶ σας.»

Καλὰ. Δόσατέ μου λοιπὸν τὸν βραχιονά σας . . . Μὴ φοβεῖσθε καθόλου· ἡ ἔρωμένη σας δὲν εἶν' ἐδῶ — δὲν θὰ σᾶς συναντήσῃ.»

Ὁ Σανὶν ἀπήντησε διὰ βεβιασμένου μειδιήματος. Ὅσakis ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τῆς Τζέμρας, πάντοτε κατελάμβανε τὸν Σανὶν δυσάρεστόν τι συναίσθημα. Ἐν τοῦτοις ὑπεκλῖθη ταχέως καὶ ταπεινῶς . . . Ὁ βραχιὼν τῆς κυρίας Πολοσῶφ ἐτέθη βραδέως καὶ μαλακῶς ἐπὶ τοῦ ἰδικοῦ του, καὶ διολισθῆσας ἐπίσεν αὐτὸν στερεῶς.

«Ἄς τραβήξωμε αὐτὸν τὸ δρόμο,» εἶπεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα· ῥίπτουσα ὀπίσω πρὸς τοὺς ὦμους τῆς τὸ ἀνοικτὸν ἀλεξήλιόν τῆς. Αὐτὸ τὸ πάρκο τὸ γνωρίζω 'σάν τὸ σπίτι μου. Θὰ σᾶς δείξω τὰ καλλίτερα μέρη. Καὶ νὰ σᾶς πῶ;» — (τὴν φράσιν ταύτην μετεχειρίζετο πολὺ συχνά) — «Τώρα δὲν θὰ μιλήσουμε καθόλου γιὰ τὸ κτήμά σας. Ἄς ἀναβάλωμεν αὐτὸ τὸ θέμα μετὰ τὸ πρόγευμα. Τώρα πρέπει νὰ μοῦ διηγηθῇτε κατὰ τί διὰ τὸν ἑαυτὸν σας . . . διὰ νὰ ξέρω, μὲ ποῖον ἔχω νὰ κάμω. Καὶ ἔπειτα, ἂν ἐπιθυμῇτε, θὰ σᾶς διηγηθῶ ὀλίγα διὰ τὸν ἑαυτὸν μου. Εἰσθε σύμφωνοι;»

Ἄλλὰ, Μαρία Νικολάγεβνα, ποῖον ἐνδιαφέρον μπορεῖτε νὰ ἔχετε . . . ;»

«Σταθῆτε! σταθῆτε! μὲ παρενοήσατε: Δὲν ἔχω καθόλου σκοπὸ, νὰ κάμω χάδια μαζὶ σας.»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἀνέσπασε τοὺς ὦμους.

«Ἐχει ἔρωμένη τόσον φραϊά σὰν ἀρχαῖο ἀγαλμα κ' ἐγὼ νὰ κοκκετίρω μαζὶ του!; Ἄλλὰ ἔχετε ἓνα ἐμπόρευμα, τὸ ὁποῖον ἐγὼ πρόκειται ν' ἀγοράσω. Καὶ πρέπει νὰ ξέρω, πῶς εἶνε τὸ ἐμπόρευμά σας. Δεῖξετέ το λοιπὸν! Δὲν θέλω μόνον νὰ ξέρω τί ἀγοράζω, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ποῖον ἀγοράζω. Αὐτὸ ἦτο ἡ ἀρχὴ τοῦ πατρός μου. Λοιπὸν ἀρχίσατε . . . ὅχι ὅμως ἀπὸ τὰ παιδικὰ σας χρόνια, ἀλλὰ — π. χ. πόσον καιρὸ εἰσθε 'ς τὸ ἐξωτερικόν; Καὶ εἰς ποῖα μέρη διεμνίνετε ἕως τώρα; Ἄλλὰ μὴ περιπατεῖτε τόσον γρήγορα — δὲν ἔχουμε τόση βία!»

«Ἐρχομαι ἀπὸ τὴν Ἰταλία, ὅπου διέμεινα μερικὸς μῆνας.

«Βλέπω, ἔχετε ἐξαιρετικὴν ἀγάπην εἰς ὅλα τὰ ἰταλικά. Περί-

εργο, ὅτι δὲν εὐρήκατε ἐκεῖ τὸ ἀντικείμενον τῶν αἰσθημάτων σας. Ἀγαπᾶτε τὴν καλλιτεχνίαν; Τὴν ζωγραφικὴν; Ἡ προτιμᾶτε τὴν μουσικὴν;»

«Ἀγαπῶ τὴν καλλιτεχνίαν . . . πᾶν ὅτι εἶνε φραῖον.»

«Καὶ τὴ μουσική;»

«Καὶ τὴ μουσική.»

«Κ' ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ καθόλου τὴ μουσική. Μόνον τὰ ῥωσσικά τραγούδια μοῦ ἀρέσουν — καὶ αὐτὰ μόνον 'ς τὴν ἐξοχὴ καὶ τὴν ἄνοιξι — ὅταν συνοδεύονται μὲ χορὸν, ξεῦρετε; Οἱ χωρικοὶ μὲ τὰ κόκκινα 'ποκάμισα, τὸ νέο χορταράκι, ὁ καπνὸς τοῦ ἀνεβαίνει ἀπὸ τὰς καλύβες — ὅλ' αὐτὰ εἶνε θαυμάσια! Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ ἐμοῦ. Λέγετε λοιπὸν, διηγεῖσθε!»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα κατὰ τὸν περίπατον ἔρριπτεν ἀδιακόπως κρύφια βλέμματα ἐπὶ τοῦ Σανὶν. Ἦτο ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ τὸ πρόσωπόν τῆς εὐρίσκετο εἰς τὸ αὐτὸ σχεδὸν ὕψος μὲ τὸ τοῦ Σανὶν.

Οὗτος ἤρχισε νὰ διηγῆται κατ' ἀρχάς μὲν παρὰ τὴν θέλῃσίν του καὶ ἀδελφίαν, μετ' ὀλίγον ὅμως ἔγινε διεξοδικὸς μάλιστα δὲ καὶ φλύαρος. Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἠκροῦτο μετὰ μεγάλης προσοχῆς· ἐφαίνετο αὐτὴ ἡ ἴδια τόσον εὐλικρινὴς ὥστε ἠνάγκαζεν ἀκουσίως καὶ τοὺς ἄλλους νὰ ὦσιν εὐλικρινεῖς. Ἐκέκτετο ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν δῶρον τῆς οικειότητος — «le terrible don de la familiarité» — περὶ οὗ ὁμιλεῖ ὁ καρδινάλιος Retz. Ὁ Σανὶν διηγέτο περὶ τῶν ταξιδιῶν του, περὶ τοῦ ἐν Πετρούπολει βίου του, περὶ τῆς νεότητός του . . . Ἄν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἦτο εὐγενὴς κυρία μὲ λεπτοὺς τρόπους, ὁ Σανὶν οὐδέποτε δὲ διηγέτο τόσον διεξοδικῶς. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ ἴδια φνόμαζεν αὐτὴν «καλὸ παιδί», εἰς τὸ ὁποῖον ὅλαι αἱ ἐθιμοτυπίαί προσενοῦν ἀηδία· ἀκριβῶς διὰ τοῦτου τοῦ τρόπου συνέστησεν αὐτὴν πρὸς τὸν Σανὶν. Ἐν τοῦτοις ἂν ὁ «καλὸς οὗτος παῖς» ἐπορεύετο παρὰ τὸ πλευρόν του μὲ βάδισμα γαλῆς, ἐλαφρῶς στηριζόμενος εἰς τὸν βραχιονά του καὶ ῥίπτων ἐπ' αὐτοῦ πλαγίως κρύφια βλέμματα — ἐπορεύετο παρ' αὐτῷ ὑπὸ τὴν μορφήν νεαρᾶς γυναικός, ἐξασκουσῆς ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἡρέμα καίουσας, ἀποναρκοῦσας, δολαστικὴν ἐκείνην δὲ ναμιν, τὴν ὁποίαν — πρὸς ὀλεθρον ἡμῶν τῶν πτωχῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἀνδρῶν — ἔχουσι μερικαὶ οὐρανικά φύσεις, καὶ μάλιστα οὐχὶ γνήσια, ἀλλὰ φύσεις πολὺ μεμιγμένης καταγωγῆς.

(Ἔπεται συνέχεια.)

1. ΚΟΜΗΣ ΙΟΥΛΙΟΣ SZAPARY πρωθυπουργὸς τοῦ βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας (ἐν σελ. 241).

2. ΑΡΑΨ ΔΗΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ. Εἰκὼν ὑπὸ F. Perlberg (ἐν σελ. 245).

Εἰς ἀπόστασιν δύο περίπου ἡμερῶν πορείας κατωτέρω τῆς περιφήμου τοῦ Νείλου νήσου Φιλαὶ κεῖται ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς ἀνατολικῆς ὄχθης τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ μονήρης καὶ ἡρειωμένος ναὸς, τὸ τελευταῖον λείψανον ἀρχαίας αἰγυπτιακῆς πόλεως, γνωστὸς τοῖς περιηγηταῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ναὸς τοῦ Κορ Ὁρπο». Παρὰ τοὺς πόδας τοῦ χιλιετοῦς τούτου ναοῦ, ὅστις ἐν τῇ μεγαλοπρεπείᾳ αὐτοῦ μαρτυρεῖ περὶ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς καλαισθησίας τῶν Πτολεμαίων, τῶν ἰδρυτῶν του, βλέπομεν συνηθροισμένον καὶ ἡσυχάζοντα ἀπὸ τῆς μακρᾶς πορείας ζωγραφικώτατον ὄμιλον. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀναπαυομένης ταύτης караβάνας ἵσταται πολὺπειρος γέρων καὶ διηγέται παραμύθια εἰς τοὺς μετὰ συντόνου προσοχῆς ἄκροωμένους συντρόφους του. Ὀλίγον τι περαιτέρω διακρίνομεν τὰς σκηνὰς τῶν ὁδοιπόρων. Αὐτοὶ δὲ ἐκάθισαν ὑπὸ τὰς στύλας τοῦ παναρχαίου ναοῦ, ὥσανεὶ συνηθάνοντο ἀορίστως πῶς ὅτι αὐτὴ εἶνε ἡ κατάλληλος θέσις διὰ νὰ βυθισθῶσιν εἰς τὸν κόσμον τῶν μύθων.

3. ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΝ. Εἰκὼν ὑπὸ Eugène Lacoste (ἐν σελ. 249).

Ἡ εἰκὼν παριστᾷ μίαν ἐκ τῶν φοβερῶν σκηνῶν τῆς πυρκαϊᾶς ἐνὸς μεγάλου Εὐρωπαϊκοῦ θεάτρου. Δύο νεάνιδες, ἡθοιοὶ καὶ αἰοδοὶ μελοδραμάτων, κατέφυγον διὰ μικροῦ τινος παραθυριδίου εἰς τὸ ἀνώτατον γείσωμα τοῦ καιομένου θεάτρου, ὅπως σωθῶσιν ἐκ τῶν φλογῶν. Ἐκεῖ ἐπάνω ἵστανται μετέωροι μετὰ οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἀπειλούμεναι πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ μαινομένου στοιχείου, ὅπερ ἐκβάλλει τὰς γλώσσας του διὰ τῶν κάτωθεν παραθύρων καὶ περιλείχει τοὺς τείχους καὶ τὸ γείσωμα. Ἡ μία νεάνις πῖπτει ἤδη λιποψυχοῦσα, ἀλλ' αἱ σπαρακτικαὶ κραυγαὶ τῆς ἐτέρας δὲν ἀπηχοῦσιν ἀνήκουστοι εἰς τοὺς ἀέρας. Ἐκ δύο μερῶν, κάτωθεν διὰ τῆς κλίμακος, καὶ ἐκ τῆς γωνίας τῆς στέγης, προσαναβαίνουν οἱ σωτῆρες — οἱ ἀνδρεῖοι πυροσβέσταί. Καὶ ἡ παρουσία αὐτῶν ἐλαττώνει καὶ μετριάξει τὴν φοβερότητα τοῦ θεάματος, διότι βλέπομεν ὅτι μετὰ μίαν στιγμὴν αἱ ἀπληπισμέναι νεάνιδες θὰ αἰσθανθῶσιν ἑαυτὰς περισφιγγομένας ὑπὸ στιβαρῶν βραχιόνων καὶ καταβιβασόμεναι ἀσφαλῶς διὰ τῆς κλίμακος, βαθμίδα πρὸς βαθμίδα, ἐπὶ τοῦ σωτηρίου ἐδάφους.